

LUNASTUSLUPAPÄÄTÖS

HAKIJA Kymenlaakson Sähköverkko Oy

HAKEMUS Kymenlaakson Sähköverkko Oy on 9.10.2019 päivätyllä hakemuksella hakenut Maanmittauslaitokselta lunastuslain (*Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 603/1977*) 5 §:ssä tarkoitettua lunastuslupaa Korja-Loviisa 110 kV voimansiirtojohtoa varten tarvittavaan kiinteistöjen käyttöoikeuden pysyvään rajoittamiseen Kouvolan kaupungin alueella. Hakemukseen on liitetty luettelo kiinteistöistä, joita lunastuslupahakemus koskee. Voimajohto alkaa Fingrid Oyj:n Korian sähköasemalta, mutta hakemuksen mukaan käyttöoikeutta ei perusteta sähköasemakiinteistölle vaan sähköasemakiinteistöön kohdistuva käyttöoikeus perustuu yhtiöiden välillä tehtyyn liittymissopimukseen. Hakemuksen mukaan voimajohtoa uusitaan noin 2.5 kilometrin matkalta. Uusittavan voimajohto-osan sijainti on kuvattu hakemuksen liitteenä olevalla reittikartalla.

Samalla hakija pyytää lunastuslain 58 §:n mukaista ennakkohaltuunotolupaa voimajohdon rakentamiseksi, koska voimajohdon rakentamistyö on tarkoitus aloittaa jo keväällä 2020. Lisäksi hakija pyytää, että lunastuksen kohde voidaan lunastuslain 10 §:n mukaisesti vähemmän tärkeiltä osin jättää lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Hanke

Hakemuksessa todetaan, että kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj on uudistamassa Kouvolassa sijaitsevaa Korian 400/110 kV:n sähköasemaa. Sähköaseman uusiminen mahdollistaa oikosulkutason nostamisen 40 kiloampeeriin, mikä parantaa sähköaseman sekä Korian alueen sähkönsiirron käyttövarmuutta keskeytystilanteissa. Nykyinen Korja-Loviisa voimajohto on rakennettu vuonna 1971, eikä nykyisellä johtorakenteella voida nostaa oikosulkutasoa halutulle tasolle. Fingrid Oyj on hakemuksen mukaan esittänyt, että Kymenlaakson Sähköverkko Oy vahvistaa nykyistä voimajohtoa, jotta sähköasemalla voidaan tehdä edellä esitetyt toimenpiteet.

Voimajohdon korkean iän vuoksi johto on tarkoitus uusita noin 2.5 kilometrin matkalla. Samalla varaudutaan koko voimajohdon uusimiseen

lähitulevaisuudessa. Johto-osan uusimisen vaikutukset alueen kiinteistöille minimoidaan sijoittamalla uudet rakenteet nykyiselle johtoalueelle kuitenkin niin, että pylväiden paikat muuttuvat. Uusittavia pylväitä on kymmenen kappaletta. Vanhat puupylväät korvataan teräspylväillä ja johtimet vaihdetaan parihohtimiin siirtokapasiteetin lisäämiseksi. Pylväisiin lisätään tiedonsiirtomahdollisuus sijoittamalla valokuitu ukkosjohtimeen. Voimajohdon rakentamistyöt on tarkoitus tehdä vuoden 2020 aikana.

Nykyiselle voimajohdolle on valtioneuvoston 17.6.1970 myöntämään lupaan perustuen lunastettu käyttöoikeus 26 metriä leveään johtoaukeaan sekä metsämailla 10 metriä leveisiin reunavyöhykkeisiin johtoaukean molemmin puolin. Hakemuksessa mukaan voimajohdon uusimisen vuoksi johtoalueen leveyttä ei ole tarpeen muuttaa, mutta reunavyöhykkeet tulee perustaa koko muutosalueelle ja rakentamisrajoitus tulee ulottaa nykykäytännön mukaisesti reunavyöhykkeen takarajalle.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN, LAUSUNNOT

Asiansaisten kuuleminen

Kymenlaakson Sähköverkko Oy on hakemuksen mukaan pyrkinyt tekemään kaikkien johtoalueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajien kanssa sopimukset tarvittavan johtoalueen ennakkohaltuunotto-oikeudesta. Kaikkien maanomistajien kanssa ei sopimusta kuitenkaan ole saatu tehtyä. Tehtyihin sopimuksiin on kirjattu, että allekirjoittanut maanomistaja suostuu lunastukseen ja ennakkohaltuunottoon.

Maanmittauslaitos on varannut niille lunastuslupahakemuksen kohteena olevien kiinteistöjen omistajille, jotka eivät ole kirjallisesti suostuneet lunastukseen, mahdollisuuden antaa lausuntonsa asiasta 40 päivän kuluessa kuulemiskirjeen vastaanottamisesta eli lunastuslupahakemuksen tiedoksisaannista. Todetaan, että lunastuslupahakemuksen kohteena oleviin kiinteistöihin ei rasisuodistusten mukaan kohdistu erityisiä oikeuksia.

Määräajassa ei ole jätetty maanomistajien toimesta lausuntoja.

Viranomaislausunnot

Hakemuksen mukaan hankkeesta on saatu viranomaislausunnot Kouvolan kaupungilta, Finavialta, Kymenlaakson museolta, Museovirastolta, Puolustusvoimilta ja Fingrid Oyj:ltä. Lausunnot ovat hakemuksen liitteenä.

Hakemuksen mukaan saaduissa lausunnoissa ei ole esitetty tarvetta vaihtoehtoiselle suunnitelmalle. Hakemuksessa todetaan, että Finavian lentoesteluvan raja +30 metriä maanpinnasta ei ylitä suunnitelluilla pylvästyypeillä ja että Fingridin lausunnossa esitetyt ohjeet on otettu huomioon suunnittelussa ja tullaan huomioimaan johdon rakentamisessa.

Maanmittauslaitos on lisäksi varannut Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ja Kymenlaakson liitolle mahdollisuuden antaa lausuntonsa asiasta

40 päivän kuluessa lunastuslupahakemuksen tiedoksisaannista. Kymenlaakson liiton lausunnossa on todettu, että Kymenlaakson liitolla ei ole asiasta huomautettavaa. Kaakkois-Suomen ELY- keskus ei ole määräajassa antanut asiasta lausuntoa.

KÄSITTELYRATKAISU

Lunastuslain 5.2 §:n mukaan Maanmittauslaitos on toimivaltainen ratkaisemaan lunastuslupan, kun lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan yrityksen rakentamista varten ja lunastuslupaa ei vastusteta tai kyseessä on yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus. Jos Maanmittauslaitos ei ole lunastuslain 5.2 §:n mukaan toimivaltainen käsittelemään lunastuslupaa, on sen siirrettävä asia valtioneuvostolle.

Päätös

Maanmittauslaitos on toimivaltainen lunastuslain 5.2 §:n perusteella ratkaisemaan haetun lunastuslupa-asian.

Maanmittauslaitos katsoo hakemuksen ja lausuntojen perusteella, että lunastuslupan antamista ei vastusteta. Lisäksi lunastuslain esitöissä (HE 33/1996) yleisen ja yksityisen edun kannalta vähemmän tärkeinä hankkeina mainitaan olemassa olevien linjojen korjaus- ja perusparannushankkeet ja niiden vaatimat vähäiset lisäaluelunastukset ja vähäiset käyttöoikeuden laajennukset. Maanmittauslaitos katsoo, että nyt lupahakemuksen kohteena oleva hanke on tällainen.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslain (603/1977) 5.2 §, 9.4 §

ASIAN RATKAISU

Yleistä

Lunastuslain 4.1 §:n mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii (*yleisen tarpeen vaatimus*). Lunastuslupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla (*vaihtoehtoedellytys*) taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koitua haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty (*intressivertailuedellytys*).

Yleisen tarpeen vaatimus

Lunastamisen perusedellytys on yleisen tarpeen vaatimus, joka perustuu lunastuslain 4.1 § lisäksi perustuslain 15 §:n omaisuudensuojasääntöön.

Yleisen tarpeen vaatimuksen täyttymistä ei ole lunastuslain esitöissä tai oikeuskirjallisuudessa tarkasti määritelty vaan yleisen tarpeen edellytyksen täyttymisen on katsottu tapahtuvan tapauskohtaisella harkinnalla

ottaen huomioon kunakin ajankohtana vallitsevat olosuhteet ja arvostukset ja näiden varassa muodostunut käytäntö. Yleinen etu ei kuitenkaan ole sama kuin julkinen käyttö, eli yleinen etu voi täytyä myös muulloin kuin julkisyhteisölle lunastettaessa.

Toisaalta, vaikka lunastaja olisikin yksityinen yhteisö, tulisi lunastuksen tarkoituksen liittyä yhteiskunnan tehtävistöön. Ollakseen yleisen tarpeen vaatima, lunastuksen tulisi hyödyttää joko suoraan tai välillisesti epäluoista ihmisjoukkoa, ei vain tiettyä pientä ihmisryhmää.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä, että väylämäiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen edellytyksen. Tässä tapauksessa yleisen tarpeen edellytyksen täyttymistä puoltaa se, että hakemuksen kohteena oleva voimanjohto on suurjännitelinja (110 kV). Hakija perustelee hanketta yleisen tarpeen kannalta sillä, että ikääntyneen, vuonna 1971 rakennetun voimajohdon uusiminen parantaa Korian alueen sähkönsiirron käyttövarmuutta keskeytystilanteissa. Hakemuksen mukaan Fingrid Oyj on uudistamassa Kouvolassa sijaitsevaa Korian sähköasemaa, mikä mahdollistaa oikosulkutason nostamisen 40 kiloampeeriin. Oikosulkutason nostaminen parantaa sähköaseman sekä Korian alueen sähkönsiirron käyttövarmuutta keskeytystilanteissa. Hakemuksen mukaan nykyisellä johtorakenteella ei oikosulkutasoa voida nostaa halutulle tasolle ja Fingrid Oyj on esittänyt, että Kymenlaakson Sähköverkko Oy vahvistaa nykyistä voimajohtoa, jotta sähköasemalla voidaan tehdä tarvittavat toimenpiteet.

Näillä perusteilla Maanmittauslaitos katsoo, että tässä lunastushankkeessa lunastuslain 4.1 §:n mukainen yleisen tarpeen edellytys täyttyy.

Vaihtoehtoedellytys

Vaikka lunastus olisikin yleisen tarpeen vaatima, ei lunastuslupaa silti saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla.

Ajatus vaihtoehtoedellytyksessä on, ettei lunastusta saa liioitella vaan on käytettävä maanomistajan oikeusasemaan mahdollisimman vähän puuttuvaa keinoa, jolla lunastuksen tarkoitus kuitenkin voidaan saavuttaa. Normaalisti vaihtoehtoedellytys lunastuksissa vaatii näyttöä siitä, että lunastaja on pyrkinyt ensin toteuttamaan hankettaan vapaaehtoisin keinoin eli sopimuksin. Hakemuksen mukaan hakija on pyrkinyt tekemään kaikkien johtoalueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajien kanssa ennakkosopimukset tarvittavan johtoalueen ennakkohaltuunotto-oikeudesta. Sopimuksen tehneet maanomistajat ovat sopimuksen mukaan suostuneet lunastukseen. Kaikkien maanomistajien kanssa sopimusta ei ole saatu tehtyä.

Maanmittauslaitos katsoo, että haetut käyttöoikeuden rajoitukset ovat tämän tyyppisille hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Lunastusta ei voida yhtä sopivasti saavuttaa millään muulla tavalla ja lunastuslaissa mainittu vaihtoehtoedellytys täyttyy.

Intressivertailuedellytys

Lunastusta ei saa lunastuslain 4.1 §:n mukaan toimeenpanna, jos sen haitta yksityiselle edulle on suurempi kuin sen tuottama hyöty yleiselle edulle.

Yleiselle edulle tuleva hyöty on todettu arvioitaessa sitä, onko hanke yleisen tarpeen vaatima.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että yksityiselle edulle tulevaksi haitaksi ei voida laskea lunastuksen aiheuttamia suoranaisia taloudellisia menetyksiä, koska ne korvataan täyden korvauksen periaatteella lunastustoimituksessa. Mahdollinen yksityiselle edulle tuleva haitta on jotain muuta.

Lunastuskorvaus muodostuu kohteen- ja haitankorvauksesta sekä vahingonkorvauksesta sen mukaan kuin lunastuslaissa säädetään. Hakemuksen liitteissä tai lausunnoissa ei ole tullut esille sellaisia haittoja, joita ei lunastuskorvauksena korvattaisi.

Maanmittauslaitos katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle mahdollisesti koituva haitta.

Johtopäätökset

Maanmittauslaitos katsoo lunastettavan hankkeen olevan yleisen tarpeen vaatima eikä sitä voida panna toimeen yhtä sopivasti muilla keinoilla ja sen yleiselle edulle tuoma hyöty on suurempi kuin sen yksityiselle edulle tuottama haitta on.

Näin ollen lunastuslain 4.1 § mukaiset lunastusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Ennakkohaltuunottolupa

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, hakija voi saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa.

Hakija on pyytänyt ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä perustellen hakemusta voimajohdon rakentamisen kiireellisellä aikataululla. Hakemuksen mukaan voimajohdon rakentamistyö on tarkoitus aloittaa jo keväällä 2020.

Lunastuksen kohteen vahvistaminen lunastustoimituksessa

Hakija on pyytänyt, että lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaisesti lunastustoimituksessa tarkemmin määritettäväksi. Näin voidaan menetellä, jos kyse on lunastuslain 9 §:n 4 momentin mukaisesta väylälunastuksesta ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lupavaiheessa riittävänä.

Maanmittauslaitos katsoo, että kyseessä on nauhamainen väylälunastus, eikä lunastettavan käyttöoikeusalueen yksityiskohtainen osoittaminen ole tarpeen. Alueen rajausta voidaan siten jättää vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää Kymenlaakson Sähköverkko Oy:lle luvan hakemuksessa tarkoitetulla alueella lunastamalla rajoittaa käyttöoikeuksia pysyvästi. Kiinteistöt, joita lunastus koskee, on lueteltu lupahakemuksen liitteenä olevassa kiinteistöluettelossa.

Lunastettavat käyttöoikeuden rajoitukset on todettu tämän asiakirjan kohdassa ”Myönnetyt oikeudet”.

Hankkeen toteuttavalla taholla on velvollisuus olla selvillä muissa laeissa (mm. muinaismuistolaki, luonnonsuojelulaki) olevista määräyksistä, asetetuista rajoituksista ja vaatimuksista alueen käytölle ja ne on otettava huomioon hankkeen toteutuksessa.

Hakijalle myönnetään lunastuslain 58 §:n mukainen lupa ennakkohaltuunottoon.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Tässä päätöksessä mainittujen oikeuksien lunastamisen toimeenpano samoin kuin korvausten käsittely tapahtuu lunastuslain mukaisessa lunastustoimituksessa. Lunastustoimitus laitetaan vireille viran puolesta mahdollisimman pian.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslaki (603/1977) 4 §, 10 §, 58 §

MYÖNNETYT OIKEUDET

Voimansiirtojohtoa varten tulee lunastettavaksi seuraavanlainen kiinteistöjen käyttöoikeuden rajoitus:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojja tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväiden rakenteita, etäisyys luettuna ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla kokonaisuudessaan, jonka leveys on 26 metriä, ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai

kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa 23 metriä lähemmäksi johtoaukean keskiviivaa.

- 5) Johtoaukean molemmin puolin erotettavilla 10 metrin levyisillä reunavyöhykkeillä kasvava puu saa johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkea ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampi kuin puun etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoalueella tai sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa koitua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Näiden rajoitusten kautta varataan johdon omistajalle seuraavat johdon rakentamisen, käytön, tarkastamisen, kunnossapidon, korjaamisen ja uusimisen vuoksi tarpeelliset oikeudet kiinteistön käyttöön:

- 1) Oikeus pystyttää ja pitää johtoaukealla voimansiirtojohto pylväineen, johtimineen sekä voiman- ja tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen.
- 2) Oikeus suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla sekä suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat vahingot korvataan erikseen maanomistajille.
- 3) Oikeus pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon.
- 4) Oikeus poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pysyttämistä ei ole erikseen sovittu.
- 5) Oikeus sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) Oikeus merkitä ne reunavyöhykkeellä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka mittansa vuoksi voivat olla vaarallisia johdon säilymiselle sekä kaataa tällaiset puut, ellei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajille.
- 7) Oikeus johdon omistajan lukuun työskenteleville henkilöille jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin johtopylväältä toiselle sekä sitä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä tai rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä ynnä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen lopussa.

Maanmittauslaitos

Allekirjoitettu sähköisesti

Heikki Lind

Johtaja, rekisterit -tulosityksikkö

Allekirjoitettu sähköisesti

Mikko Alanissi

Rekisteri-insinööri (DI)

JAKELU

Kymenlaakson Sähköverkko Oy /Tuomo Hakkarainen
Eltel Networks Oy /Piia Salmela
Kouvolan kaupunki
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kymenlaakson liitto
Fingrid Oyj
Finavia Oyj
Kymenlaakson Museo
Museovirasto
Puolustusvoimat /1. Logistiikkarykmentti
Maanomistajat

Tätä päätöstä koskeviin mahdollisiin kysymyksiin pyydetään olemaan yhteydessä Mikko Alanissiin.

Valitusosoitus

Päätöksen tiedot

Maanmittauslaitoksen 3.1.2020 antama päätös lunastusluvasta, asiattunnus MML 10628/03 04/2019.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajan kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiasta käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hallinto-oikeutena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus. Sen yhteystiedot ovat:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio, sisäänkäynti Puistokadun puolelta
puhelin: 029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502
sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Lunastettavan omaisuuden omistajalla ja käyttöoikeuden haltijalla, joka ei ole kirjallisesti suostunut lunastukseen, määräaika valituksen tekemiseen alkaa siitä, kun päätös on luovutettu vastaanottajalle tai kun vastaanottaja on ilmoittanut vastaanottaneensa päätöksen. Mikäli päätöstä lunastettavan omaisuuden omistajalle ja käyttöoikeuden haltijalle, joka ei ole kirjallisesti suostunut lunastukseen, ei voida toimittaa todisteellisena tiedoksiantona, toimitetaan päätös yleistiedoksiantona ja tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta maanmittauslaitoksen verkkosivuilla. Muutoin, jollei muuta näytetä, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: <http://www.oikeus.fi>